

بسم الله الرحمن الرحيم

چهار شاخص اربعین و زیارت اربعین در سخنان مقام معظم رهبری

(حفظه الله)

اربعین حسینی خود یک دانشگاه است، دانشگاهی از جنس مکتب عاشورا با این تفاوت که در عاشورا جهاد با سیف به نمایش گذاشته شد؛ ولی در اربعین جهاد فکری و فرهنگی! دانشگاهی که در آن مشق ایستادگی، مقاومت، حق گرایی، حقیقت گویی، روشن گری، حفظ آرمانها و ارزشها، یاد شهداء و اکابر و... می کنند. اربعین دانشگاهی است از سنخ کار هیئتی آکادمیک که در نوع خود بی نظیر است و جا دارد که حوزه و دانشگاه این مکتب بی رقیب را به گونه ای محققانه و تحلیل محور، مورد بررسی و مطالعه قرار دهند و آن را در مسیر تمدن سازی، مبنای نظریه پردازی و آینه ای برای عمل گرایی خویش قرار دهند. در اینجا چهار شاخص از شاخصه های اربعین و زیارت امام حسین(ع) در این روز را با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه ای(حفظه الله) به طور کوتاه و خلاصه در منظر خواننده گرامی قرار می دهیم.

۱. مراسم اربعین جزء شعائرالله است

در فرمایشات مقام معظم رهبری(حفظه الله)، اربعین حسینی از مصادیق شعائرالله است؛ ایشان می فرماید:

«این کسانی که این راه را طی کردند و این حرکت عاشقانه را و مؤمنانه را دارند انجام می دهند، واقعاً دارند حسنه ای را انجام می دهند. این یک شعار بزرگ است؛ «لَا تُجِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ» [۱] این بلاشک جزء شعائرالله است. جا دارد که امثال بنده که محرومیم از این جور حرکتها، عرض بکنیم که «يَا لَيْتَنَا كُنَّا مَعَكُمْ فَفَنُفُوزَ فَوْزاً عَظِيماً» [۲]

بنابراین زائربینی که مفتخر به شرکت در این مراسم و فیض الهی می شوند، همواره باید این نکته را به یاد داشته باشند که توفیق حفظ یکی از شعائرالله را پیدا کرده اند و این خود رسالتی مهم و قطعاً در پیشگاه حق متعال، اجری بزرگ دارد. التفات به این مهم وقتی به نحو احسن رخ می نمایاند که به تبلیغات وسیع و همه جانبه و بودجه های کلانی که ایادی استکبار بر ضد مکتب عاشورا خرج کرده اند، آگاه شویم که یک نمونه آن در زمان حاضر، حوادث عاشورای سال ۱۳۸۸ بود که البته با درایت و تیزبینی رهبری ایران اسلامی و بصیرت مردم، سیلی محکمی دریافت کرد.

۲. اربعین رمز جاودانه شدن نهضت حسینی

هر نهضت و مکتب و هر پیامی برای اینکه از امواج تحریفها و دشمنی ها در امان باشد و بتواند به نسلهای بعد منتقل شود، احتیاج به حفاظت از یاد و آثار و پیامهایش دارد که در غیر این صورت بزرگترین نهضتها و اصیل ترین پیامها نیز در دل تاریخ به فراموشی سپرده می شوند؛ بنابراین یکی دیگر از

اهداف اربعین حسینی طبق فرمایشات مقام معظم رهبری جاودانه نگاه داشتن مکتب حسینی است.

«اساساً اهمیت اربعین در آن است که در این روز، با تدبیر الهی خاندان پیامبر(ص)، یاد نهضت حسینی برای همیشه جاودانه شد و این کار پایه گذاری گردید. اگر بازماندگان شهدا و صاحبان اصلی، در حوادث گوناگون - از قبیل شهادت حسین بن علی (ع) در عاشورا - به حفظ یاد و آثار شهادت کمر نبندند، نسلهای بعد، از دستاورد شهادت استفاده زیادی نخواهند کرد.» [۳]

معظم له در جای دیگری می فرماید:

«دو حرکت را عمه ما - زینب کبرا(ع) - انجام داد: یک حرکت، حرکت اسارت بود به کوفه و شام و آن روشنگری ها و آن بیانات که مایه افشای حقایق شد؛ یک حرکت دیگر، آمدن به زیارت کربلا در اربعین بود... این حرکت به معنای این است که نباید اجازه داد که انگیزه های خباثت آلودی که قصد دارند مقاطع عزیز و اثرگذار و مهم را از یادها ببرند، موفق بشوند؛ البته موفق هم نخواهند شد. تا ملتها زنده اند، تا زبانهای حق گو در کار است، تا دلهای مؤمن دارای انگیزه هستند، نخواهند توانست این را به فراموشی بسپرنند؛ همچنان که نتوانسته اند.» [۴]

در سخنان معظم له نکته مهمی نهفته است و آن نکته این است که عدم موفقیت دشمن در فراموشی نهضت حسینی در گرو زنده بودن ملتها، زبانهای حق گو و دل‌های دارای انگیزه است و امروز همه ما در قبال حفظ و انتقال این نهضت عظیم مسئولیت داریم؛ به ویژه مبلغین دینی که در این عرصه مسئولیت و رسالت بزرگی به دوش دارند.

امروز دلسوختگان اباعبدالله و همه کسانی که قلبشان در راه آرمانهای حسینی(ع) می تپد، به ویژه روحانیون و مبلغان حوزه علمیه، باید در مسیر بیداری امت اسلام و حفظ وحدت کلمه سعی و تلاش کنند. انتقال مفاهیم اصیل و خالی از تحریف نهضت اباعبدالله(ع) به مخاطبین، تلاش و تبلیغ در راستای تقریب مذاهب و تحکیم وحدت بین جوانان شیعه و سنی، جذب قلوب آماده برای دریافت معارف عاشورایی و انتقال فرهنگ جهاد و شهادت و مبارزه با ظلم و انحراف که از مصادیق بارز آن در دنیای امروز، داعش و جریان وهابیت و تکفیری است، از جمله رسالتهای مهم همه عاشقان مکتب حسینی می باشد.

۳. اهمیت تبلیغ و کار فرهنگی از آموزه های اربعین

بی شک یکی از درس‌های مهم اربعین، اهمیت تبلیغات و کار فرهنگی است که این درس مهم به خوبی از راه و سیره اهل بیت(ع) استخراج می شود. حضرت امام خامنه ای در این خصوص می فرماید:

«به همان اندازه که مجاهدت حسین بن علی(ع) و یارانش به عنوان صاحبان پرچم، با موانع برخورد داشت و سخت بود، به همان اندازه نیز مجاهدت زینب(ع) و مجاهدت امام سجّاد(ع) و بقیه بزرگواران، دشوار بود. البته صحنه آنها، صحنه نظامی نبود؛ بلکه تبلیغی و فرهنگی بود. ما به این نکته ها باید توجه کنیم. درسی که اربعین به ما می دهد، این است که باید یاد حقیقت و خاطره شهادت را در مقابل طوفان تبلیغات دشمن زنده نگهداشت.» [۵]

اربعین درس جهاد فرهنگی است، درس افشاگری و حقیقت گویی؛ باید یادمان باشد که هدف مهم اهل بیت(ع) از رفتن به زیارت امام حسین(ع) در اربعین و سفارش به شیعیان در زیارت اربعین، مسئله روشن گری و جهاد فکری فرهنگی است؛ چنانکه امام خامنه ای در این باره می فرماید:

«... این خصوصیت اربعین است؛ یعنی در اربعین افشاگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدفهای آن افشاگری هم در اربعین وجود دارد.» [۶]

بنابراین امروز همه ما نیز باید به تأسی از اهل بیت پیامبر(ص) خود را یک سرباز در این جبهه خطیر بدانیم و وظیفه سربازی را در حد وسع به جا آوریم. یکی از زمینه هایی که باید در آن ورود پیدا کرد و کار فراوان انجام داد، مسئله جهاد است. هر ساله شاهد حضور عظیم و باشکوه مسلمانان از نقاط مختلف جهان در راهپیمایی اربعین هستیم، اما جای چند سؤال وجود دارد؛

چه تعداد از این جمعیت، عالم به مفهوم و زوایای حقیقی جهاد در مقابل دشمنان اسلام از مستکبرین غربی تا عمال عربی آنان که در رأسشان وهابیت و داعش اند، هستند؟

چه تعداد از جوانان عراقی که در اربعین حضور می یابند و با پای برهنه به زیارت امام حسین(ع) می شتابند، با همان شوق به سوی آرمان حسین که مبارزه با باطل بود می شتابند؟

آیا همه آنها دریافته اند که کربلای امروز جهان اسلام، قتال با حرامی های تکفیری در سوریه و عراق و دفاع از حرمین است؟

در اربعین سالهای گذشته که جوانان عرب زبان بسیاری، چه عراقی و چه غیر عراقی با آن شوق و شور و با پای پیاده! به سوی کربلا می شتافتند، جای یک سؤال را باقی می گذاشتند و آن اینکه چرا این دریای عظیم عاشقان حسین امواج خشمش را به سمت جبهه های نبرد با داعش نمی برد که اگر نیمی از آن امواج خروشان به سمت داعش می رفت طومار حرامیان برای همیشه از عراق برچیده می شد.

۴. اتحاد و عظمت جهان اسلام

یکی دیگر از شاخصه هایی که در موضوع اربعین حسینی باید مد نظر باشد، شاخصه «عظمت و اتحاد جهان اسلام» است؛ اربعین علاوه بر اینکه پیامها و اهداف بلند عاشورا را به گوش جهانیان می رساند، حکایت از اتحاد و عظمتی

وصف ناشدنی در جهان اسلام دارد؛ به راستی کجای جهان اسلام اینگونه عاشقانی را گرد خود جمع می کند و در کدام صحنّه ارزشهای اسلامی، اینگونه خیل عاشقان، رُخ می نمایاند!

مقام معظم رهبری (حفظه الله) نیز به این مسئله اشاره می کند و می فرماید:

«همین قدر که ما ولو در اظهاراتمان کنار یکدیگر قرار بگیریم، عظمت می بخشد به دنیای اسلام؛ عظمت می بخشد به شخصیت امت اسلامی؛ هر جا نمونه هایی از این اجتماع را ما مشاهده کردیم، و لو تن ها، جسمها در کنار هم قرار گرفتند، دیدیم انعکاس آن در دنیا مایه شرف و آبروی اسلام و مسلمین شد؛ مایه آبروی پیغمبر شد... . امسال شما ملاحظه کردید در اربعین حسینی میلیونها انسان در کنار هم قرار گرفتند؛ خود این حرکت عظیم یک جمعی از مسلمانها - البته مخصوص شیعه نبود، سنی ها هم بودند - که در دنیا انعکاس پیدا کرد، تعظیم کردند؛ تجلیل کردند؛ آن را بزرگ ترین گردهمایی عالم به حساب آوردند؛ چه کسانی؟ آنهایی که دارند مسائل اسلامی را رصد می کنند... . حادثه عجیبی بود حادثه امسال اربعین کربلا. این راه را دشمنان اسلام و دشمنان اهل بیت به خیال خود مسدود کرده بودند. ببینید چه حرکت عظیمی اتفاق افتاد! وقتی حتی جسمها در کنار هم قرار می گیرد، این جور انعکاس پیدا می کند. اگر ما با هم باشیم، کشورهای اسلامی، ملت های مسلمان - سنی و شیعه و فرق مختلف تسنن و تشیع - با یکدیگر دلهایشان صاف باشد، نسبت به یکدیگر سوء ظن نداشته باشند، سوء نیت نداشته باشند، به یکدیگر اهانت

نکنند، ببینید در دنیا چه اتفاقی خواهد افتاد؛ چه عزّتی برای اسلام درست خواهد شد! وحدت؛ وحدت.» [۷]

پی نوشت ها

[۱] مائده / ۲.

[۲] بیانات مقام معظم رهبری (حفظه الله) در ابتدای درس خارج، ۱۳۹۴/۰۹/۰۹.

[۳] بیانات مقام معظم رهبری (حفظه الله)، ۱۳۶۸/۰۶/۲۹.

[۴] بیانات مقام معظم رهبری (حفظه الله) در دیدار مردم قم، ۱۳۹۳/۱۰/۱۹.

[۵] بیانات مقام معظم رهبری (حفظه الله)، ۱۳۶۸/۰۶/۲۹.

[۶] بیانات مقام معظم رهبری (حفظه الله) دیدار با مردم آذربایجان شرقی، ۱۳۷۸/۱۱/۲۸.

[۷] بیانات مقام معظم رهبری (حفظه الله) در دیدار مسئولان و میهمانان بیست و هشتمین کنفرانس بین المللی وحدت اسلامی، ۱۳۹۳/۱۰/۱۹.